

Pokoj a dobro

Katolícky časopis farnosti Markušovce
Ročník 16 Číslo 1 Február 2014

www.pokojadobro.sk

Snímka: Peter Lazor

Vráťme sa k Prameňu

V tomto roku si pripomenieme štvrtsto-
rocie slobodného Slovenska. Z pohľadu
dĺžky ľudského života je to už vek dospie-
lého človeka. Doposiaľ sme si prešli všeli-
čím, máme za sebou rozumné i menej
rozumné politické rozhodnutia, ktoré posu-
nuli a ďalej posúvajú krajinu určitým
smerom. Prijali sme múdre i nemúdre
opatrenia a s nimi spojený istý štýl života.

Nech by sme uplynulé obdobie
zhodnotili akokoľvek, v jednom sa väč-
šina zhodne – deti a mládež oveľa viac
túžia po dobre a po kvalitných medzi-
ľudských vzťahoch. Tak ako aj dospeli.
Ani konzumný spôsob života, plné
nákupné košíky, značkové oblečenie,
možnosti štúdia či práce v zahraničí
nezasýtia hlad po ozajstnej láske, po
uznaní, po prijatí inými ľuďmi.

Ukazuje sa, že nestačilo dať deťom
narodeným po Novembri 89 len lep-

šie materiálne zabezpečenie či finanč-
ný štartovací balíček. A tak učitelia na
školách „riešia“ žiakov a študentov bez
pevného hodnotového základu a spolu
s nimi často i ich zúfalých rodičov, ktorí
si kladú otázku, kde urobili vo výchove
chybu... Je to do veľkej miery aj výsledok
postoja rodičov, ktorí po narodení
dieťaťa „moderne“ vyhlásili, že nech si
ono neskôr, keď bude dospelým, samo
zvolí, či chce žiť život s Bohom alebo
nie. No a dovtedy deti prevažne „blú-
dia“ so svojim vyprázdneným duchov-
ným svetom a vyplňajú si ho rozličnými,
neraz desivými náhradkami.

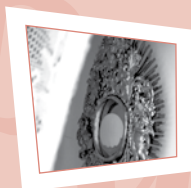
Slobodné Slovensko oslávi tento rok
25 rokov. Avšak sloboda bez ukotvenia
v správnom hodnotovom systéme nám
prinesie len chaos, zúfalstvo a beznádej.

Blahoslavený Ján Pavol II. vo svo-
jom skvelom diele Rímsky triptych

v kapitole s názvom Prameň píše: „Ak
chceš nájsť zriedlo, musíš ísť dohora,
proti prúdu. Predieraj sa, hľadaj, ne-
ustupuj, vieš, že ono kdesi tu musí byť.“

Sme súčasťou európskeho spo-
ločenstva, čo prináša mnohé výhody.
Vo viacerých oblastiach však za nás
rozhodujú iní. Napriek tomu, že mno-
hí z nich sú vzdelaní a rozumní ľudia,
odsúhlasia aj nebezpečné opatrenia.
V ostatnom období viacerí s údivom
krútíme hlavou nad nepochopiteľnými
rozhodnutiami „bruselských euro-
ľudí“. Sme slobodný národ s úžasnou
kresťanskou tradíciou našich starých
otcov a mám, ktorú by sme si nema-
li nechať ukradnúť. Ak chceme, aby
v tejto krajine žili ľudia plní nádeje,
niet inej cesty, ako sa vrátiť k Božiemu
Prameňu.

Monika Hodnická

Eucharistická modlitba

Marek
Ondra

čítaj str. 4

Inkvizícia

Marek
Cimbala

čítaj str. 5

Ľudové misie

redakcia
čítaj
str. 7-10

Milí čitatelia!

Prinášame vám špeciálne vydanie časopisu Pokoj a dobro, ktoré vychádza pri príležitosti konania MISIÍ v našej farnosti.

Veľmi sa z toho tešíme, lebo sa tak deje po mnohých rokoch, pretože ako uvádzajú písomné zmienky, naposledy sa u nás uskutočnili misie v roku 1942.

Dejiny ukazujú, že misie za každým priniesli mnoho dobrého, a teda sú naozaj potrebné. Nielen spôsobom vycestovania misionárov do pohanských krajín, ale aj doma. Je užitočné intenzívnejšie sa „naladiť“ na Božiu vlnu, obohatiť svoj duchovný život a načerpať správnu energiu do bežných životov, ktoré žijeme.

V tejto súvislosti je celkom výstižné to, čo povedal v apríli minulého roku pápež František *O strachu a sťažovaní sa: V evanjéliu o Emauzských učeníkoch mali učeníci strach. Neprestávali sa sťažovať a bedákať a čím viac nariekali, tým viac sa uzatvárali do seba samých. Nevideli pred sebou nový horizont, ale iba múr. Ježiš je s nimi trpezlivý, najprv ich počúva, potom podáva vysvetlenia na ich nariekanie a nakoniec sa im dáva poznať. SŤAŽOVANIE SA je zlé, nielen na iných, ale aj na seba samých, keď sa nám všetko javí pochmúrne. Je to zlé, pretože nám berie nádej. Nezahrávajme sa a nezačnime žiť iba so sťažnosťami, ale ak sa niečo nedarí, utiekajme sa k Pánovi a zverme sa mu. Neživme v sebe sťažnosti, pretože BERÚ NÁDEJ, zastierajú pohľad na NOVÉ HORIZONTY a uzatvárajú nás do seba samých, a to škodí nášmu srdcu.*

Milí farníci, redakcia nášho časopisu sa pripája k našim kňazom i misionárom, ktorí navštevujú našu farnosť a povzbudzuje k plnej účasti na programe misií. Sme presvedčení, že to môže priniesť dobré ovocie jednak pre každého účastníka, ako aj pre celé naše spoločenstvo.

Monika Hodnická

novinárske okienko

O novinárskom štýle

Prvé, čo sa dozvie študent žurnalistiky v škole, je, že dobrý novinár nie je ten, čo „rád píše“, ale ten, čo baží po informáciách. Provokatéri dokonca tvrdia, že novinár nemusí vedieť písať, na to sú iní. V anglo-amerických redakciách sa novinári delia na reportérov a editorov: prví zbierajú „surovinu“ v teréne a druhí jej za redakčným stolom dávajú tvar. Na Slovensku to však celkom neplatí, a už vôbec nie vo farských časopisoch. Medzi najhoršie pocity farského redaktora patrí, keď sa prispievatelia zvonku snažia do neho hádzať svoje suroviny ako do stroja a očakávajú, že vypluje uhladenú reportáž.

Čo by sme teda do toho stroja mali hádzať? Inými slovami: ako by sme mali písať, aby to bolo „ono“? Teda: aký je novinársky štýl?

Jazykový štýl je široko koncipovaná a rôznorodo definovaná kategória. No i bez komplikovaných poučiek každý cíti, čo znamená, keď niekto „má štýl“. Štýlom obdarení ľudia často sami ťažko vysvetľujú, v čom štýl spočíva. Lahšie je povedať, v čom nie.

Novinársky štýl je napríklad háklivý na znečistenia úradným štýlom. Novinára úradníka akoby prenasledoval pocit, že musí udalosť „zaprotokolovať“. Na birmovke minie fúru energie, aby zohnal mená všetkých koncebrantov, spevákov a tých, čo na záver ďakovali. Tento zoznam mu úspešne zaberie pol strany, k tomu sa zmestí akurát dátum, miesto a možno ešte počet birmovaných. Nedozieme sa hlavnú myšlienku kázne, hodnotenie miestneho farára ani nič o dojmoch zúčastnených. Takému bezobsažnému zoznamu mien sa v novinárskom žargóne hovorí „menovačka“. Považuje sa za nepríjemný neduh s pôvodom v úradnej zápisnici.

V náboženských časopisoch zvykne cudzopasiť aj kazateľský (čiže rečnícky) štýl. Novinár rečník sa vidí akoby na tribúne alebo na kancli a do prejavu sa mu tlačia rečnícke figúry, zvolania, pátos, okrídlené citáty slávnych... „Každý rok v tomto čase sa schádzame na tomto svätom mieste. Každý rok v tomto čase

sa rozozvučia zvony. Každý rok v tomto čase velebíme Stvoriteľa...“ Teta anafora (opakovacia figúra – rovnaké výrazy na začiatkoch viet) si mädlí ruky, prejav graduje, oko vlhne. Len novinárske ucho čosi pílí.

Náučný štýl je s novinárskym od počiatkov kamarát, vyskytuje sa však popri ňom v textoch, ktoré dopĺňajú noviny či časopisy popularizovanou vedou. V samotných novinárskych textoch pôsobí opisnosť, obšírnosť a prísna presnosť cudzorodo. Odborníkom sa však neraz ťažko vysvetľuje, že žurnalistika potrebuje skratku, výsek, obraz – a že komentár nie je úryvok z dokumentu Kongregácie pre náuku viery. O zjednodušovaní viet typu „fyziologicko-, neurologicko-psychologický proces bazírujúci na erotickom materializme dotovaný optickým klamom ideality môže za istých okolností infikovať, infiltrovať a banálne deštruovať všetky vzniknuté aspekty procesov skôr, než by sa stali realitou“ do prostého „láska hory prenáša“ už kolujú vtipy. Vystihujú podstatnú črtu žurnalistiky: potrebu zrozumiteľnosti.

Umelecký štýl strká prsty do fejtónov a reportáží. Tie ťažko napíše človek bez umeleckého čreva. Aj novinár umelec však musí – ako každý románopisec či poeta – trénovať svoje pero na ceste od gýča ku kráse. Aristoteles vo svojej Poetike stanovil ako kritérium kvality metafory jej originalitu. Vysloviť niečo vlastné, vystihnúť niečo nové, dotknúť sa niečoho podstatného a oblažiť čitateľovu dušu aj myseľ nie je jednoduché. Preto nešvári v kvázifejtónoch a kvázireportážach toľko klišé.

Hovorový štýl sa tlačí vyhábať, kým neprišli maily, statusy, blogy – a s nimi smajlíky za každým slovom. Ak má byť prvým princípom štýlu účelnosť, pouličné výrazivo preberá v novinách rolu soli. Inak stráca chuť. Človeka zvyknutého na subjektívny prístup, prvú slovesnú osobu a slovosled podľa pravidla „už sa mi to nechce po sebe čítať“ je niekedy ťažko preškoliť. Sotvakto však o ňom povie, že „má štýl“.

Terézia Rončáková

Ruženec k Sedembolestnej Panne Márii

Rok Sedembolestnej Panny Márie

Biskupi celého Slovenska určili rok 2014 za Rok Sedembolestnej Panny Márie. Pre nás to má byť príležitosťou prehĺbiť si svoj duchovný život aj svoj duchovný vzťah k našej nebeskej Matke a viac si ju uctievať ako Sedembolestnú.

Otcovia biskupi nás v novoročnom pastierskom liste vyzývajú, aby sme sa tento rok viac zamerali na spoločnú modlitbu posvätného ruženca alebo na iné mariánske modlitby, a takto sa pripravili na verejné zasvätenie Slovenska Sedembolestnej Panne Márii.

Ruženec k Sedembolestnej Panne Márii

Keď hovoríme o Panne Márii Sedembolestnej ako o našej Matke a Patrónke, Cirkv nám predkladá aj ruženec k bolestnej Matke, aby sme mohli spolu s ňou prežívať jej bolesti, a tak mohli mať účasť na Kristovom utrpení.

Modlí sa na osobitnom ruženci takto:

Po prežehnaní nasleduje:

Verím v Boha..., Sláva Otcu..., Otcé náš..., 3 x Zdravas, Mária...

- ...Ježiš, ktorý nech v nás rozmnožuje úctu k Sedembolestnej matke...
- ...Ježiš, ktorý nech v nás rozmnožuje dôveru k Sedembolestnej matke...
- ...Ježiš, ktorý nech v nás rozmnožuje lásku k Sedembolestnej matke..., Sláva Otcu...,

1. tajomstvo

Otcé náš..., 7 x Zdravas, Mária... Ježiš, ktorého utrpenie ti bolo od Simeona zvestované..., Sláva Otcu..., Svätá Matka Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vtláč.

2. tajomstvo

Otcé náš..., 7 x Zdravas, Mária... Ježiš, s ktorým si do Egypta utekala..., Sláva Otcu..., Svätá Matka Krista rany, ktorými bol doráňaný, hlboko mi v srdce vtláč.

3. tajomstvo

Ježiš, ktorého si bolestou tri dni hľadala.

4. tajomstvo

Ježiš, s ktorým si sa stretla na krížovej ceste.

5. tajomstvo

Ježiš, ktorého si videla na kríži zomierať.

6. tajomstvo

Ježiš, ktorého mŕtve telo si držala vo svojom náručí.

7. tajomstvo

Ježiš, ktorého mŕtve telo si s bolesťou do hrobu uložila.

3 x Zdravas, Mária... Ježiš, ktorého si s bolesťou oplakávala...

Oroduj za nás Matka Sedembolestná. Aby sme sa stali hodní Kristových prislúbení.

Modlime sa: Prosíme ťa, Božský Spasiteľ, dožič nám, aby sme sa stali účastníkmi zásluh tvojho utrpenia, keď úctivo rozjímame o bolestiach tvojej panenskej Matky, ktoré prebodli jej nevinnú dušu, ako jej to predpovedal svätý stavec Simeon. Amen.

Zjavenie v meste Kibeho, v Rwande

Tento ruženec k Sedembolestnej Panne Márii nie je novou pobožnosťou v Cirkvi. V minulosti sa ho modlila napríklad kongregácia služobníkov Panny Márie (serviti), alebo na Slovensku Bratstvo Panny Márie, založené v roku 1849. Ale časom sa na tento ruženec pozabudlo.

V roku 1981 sa Panna Mária začala zjavovať šiestim deťom v Afrike, v Rwande, v meste Kibeho. Rwanda je malá krajina v srdci Afriky, krajina tisícich vrškov, ktorú nazývajú aj africkým Švajčiarskom. Má 5,5 miliónov obyvateľov, z toho je 497 katolíkov. Kibeho je mesto na juhu Rwandy.

Tieto deti boli poväčšine nevzdelané, a preto ich Panna Mária naučila rôzne modlitby a náboženské piesne. Ďalej im predpovedala genocídu v Rwande, ktorá sa naozaj udiala v roku 1994, hovorila im aj o budúcnosti ľudstva a Panna Mária pri týchto zjaveniach urobila aj niektoré zázraky.

Snímka: P. Lazor

Mária žiadala deti, aby sa modlili sedembolestný ruženec, a aby ho naučili modliť sa celý svet.

Dodnes žijú ešte dvaja z vizionárov a tieto zjavenia sú schválené aj Cirkvou.

Ďalší ruženec?

Niektko sa môže pýtať, prečo tu máme ďalší ruženec, prečo ďalšia modlitba? Či nie je tých modlitieb a ružencov už dosť? Potrebujeme ešte ďalšie modlitby a ružence?

Keď si uvedomíme, že Panna Mária Sedembolestná je patrónka nášho národa a teda patrónka aj každého jedného z nás, tak by sme mali byť vďační, že si ju môžeme uctievať aj týmto ružencom a spolu s ňou môžeme rozjímať nad jej bolesťami, prežívať jej utrpenie. Veď ona ako naša nebeská Matka stojí tiež neustále pri nás, aj v našich trápeniach a dodáva nám sil kráčať ďalej za svojím milovaným Synom.

Láska k Sedembolestnej

Don Stefano Gobbi bol kňaz, ktorému sa Panna Mária dlhé roky prihovárala v jeho srdci. Raz, keď bol don Gobbi na návšteve v Šaštíne, Panna Mária mu o našom národe povedala, že zvlášť požehnáva túto slovenskú zem, lebo je tu milovaná, uctievaná a neustále je tu viac oslavovaná.

Panna Mária Sedembolestná stála pri našich predkoch, keď prežívali neslobodu a bezprávie. A ako naša patrónka stojí pri nás aj v dnešných časoch a bude stáť aj v budúcnosti. Keď takto ona prejavuje lásku k nám, k nášmu národu, mali by sme mať aj my trochu lásky k nej a k tomu nám môže pomôcť aj Ruženec k Sedembolestnej Panne Márii.

František Benko, kaplán

Eucharistická modlitba

Najprv kňaz v epikléze vystiera ruky nad chlieb a víno a zvoláva Ducha Svätého, lebo len v moci Ducha Svätého sa môže udiat ten zázrak zázrakov, ktorým je vrcholná časť svätej omše, **Premenenie**.

Premenenie je tou výkypnou chvíľou, kedy Kristus trpí a zomiera na kríži. Je to sprítomnenie jeho obety. Vo chvíli Premenenia sme tajomným spôsobom prenesení na Kalváriu. Nevidíme to fyzickými zmyslami, ale sme tam, pod Ježišovým krížom, v tej kľúčovej chvíli dejín vesmíru.

Kristova krv, krv všemohúceho Boha, pokrýva všetko, čo mu počas svätej omše odovzdávame.

Moc tejto presvätej krvi oslobodzuje naše srdcia od hriechov, satanských vplyvov, vylieva sa na nás, na duše a telá všetkých, ktorých sme mu predostreli. Jeho rany a jeho krv premieňajú všetko, čo bolo doteraz pod vplyvom sveta a diabla, na opäť sväté a Božie. Nič, čoho sa dotkne krv Vykupiteľa, nemôže ostať pôvodné, hriechne, stratené, zlomené, choré... Všetko sa mení, lebo sa stáva súčasťou jeho nekonečnej lásky.

Kňaz, odetý do znamenia sviatostného kňazstva, „pripodobnený Kristovi kňazovi“ vezme chlieb, pozdvihne ho do výšky a hlasom, ktorý si v tej chvíli prepožičiava Kristus, pretože kňaz pri svätej omši koná „in persona Christi“ (v osobe Ježiša Krista), hovorí: **„Vezmite a jedzte z neho všetci, toto je moje telo, ktoré sa obetuje za vás.“** Umučené telo Pána prijímame ako chlieb večného života a záloh večnej spásy, ako prostriedok našej záchrany. Záchrany nielen pred večnou smrťou, ale i od všetkých útokov diabla. Keď ho prijímame, naše telo sa bude premieňať na jeho telo, aby sme sa premieňali na Krista, aby v nás on rástol a nás ubúdalo.

Potom vezme kalich s vínom, pozdvihne ho a hovorí: **„Vezmite a pite z neho všetci. Toto je kalich mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás i za všetkých na odpustenie hriechov. Je to krv novej a večnej zmluvy. Toto robte na moju pamiatku.“** Kristova krv je tou najvzácnejšou tekutinou, aká kedy existovala. Je prameňom života, zá-

zrakom, ktorý oslobodzuje, uzdravuje a premieňa, ničí všetky stopy zla v duši i v tele človeka. V ľudskom rode pretína putá zla, prekliatí a hriechov. Dotýka sa minulosti, prítomnosti i budúcnosti, dotýka sa ľudských tiel i myslí. Zázračne koná tam, kde už nič nepomáha. Moc Boha nemôže zastaviť nič...

Ak sa necháme v hĺbke svojej duše ponoriť do Kristovej krvi, zažijeme to, čo sa udialo v Egypte, keď Boží hnev za jednu noc pobil pyšných Egypťanov. No Izraeliti, ktorí mali veraje dverí pomazané baránkovou krvou, prekonalí tú najväčšiu hrôzu a zachovali si život.

Catalina Rivas hovorí o chvíli Premenia:

„Celebrant vyslovil slová Premenia. Hoci bol normálneho vztahu, náhle začal rásť a naplnilo ho nadprirodzené svetlo, ktoré ho obklopilo a okolo tváre zosilnelo tak, že som nemohla vidieť črty jeho tváre. Keď zdvihol hostiu, uvidela som jeho ruky. Na ich vonkajšej strane

mal nejaké znaky, z ktorých vyžarovalo svetlo. Bol to Ježiš! Bol to on, ktorý zahalil celebranta svojím telom a akoby láskyplne objímal celebrantove ruky. V tej chvíli hostia začala rásť, až bola celkom veľká. Bola na nej tvár Ježiša a hľadela na svoj ľud... Keď celebrant hostiu položil na oltár, nadobudla normálnu veľkosť. Nemohla som vyjsť z údivu a tiekli mi slzy. Keď celebrant vyslovil slová premenia vína, v tej chvíli sa začalo na oblohe blýskať. Steny aj strop zmizli. Všade bola úplná tma, žiarilo iba to svetlo na oltári. Zrazu som videla vo vzduchu ukrižovaného Ježiša. Hlavu mal sklonenú k prsiam. Vodorovné rameno kríža držali nejaké veľké a silné ruky. Z toho žiarivého svetla vychádzalo malé svetielko ako malá žiarivá holubica. Rýchlo preletela kostol a sadla si arcibiskupovi, ktorý mal ešte stále podobu Ježišovho tela, na ľavé rameno. Pozerala som na jeho dobité a doráňané ruky. Na pravej strane hrude mal ranu, z ktorej vytekala krv smerom doľava a niečo ako voda, no veľmi žiarivé, vytekalo smerom doprava. Vyzeralo to ako lúče svetla, ktoré spočívali na veriacich. Ohromilo ma, koľko krvi stekalo do kalicha. Myslela som, že sa vyleje a zmáča celý oltár, ale nevyliala sa ani kvapka.“

Po Premení kňaz mocným a radostným hlasom zvolá: „**Hľa, tajomstvo viery!**“. Je to prejav a posilnenie viery v tajomstvo Krista umučeného a zmŕtvychvstalého, ktorý umrel na kríži a vstal z mŕtvych, čím nás oslobodil od večnej smrti a otvoril nám brány neba. Toto je tajomstvo spásy sveta, na ktoré veriaci rovnako mocne a radostne odpovedajú: „**Smrť tvoju zvestujeme a tvoje zmŕtvychvstanie vyznávame, kým neprídeš v sláve!**“ Pripomínajú si, že táto eucharistická obeta sa nepretržite koná a bude konať až do druhého, slávneho príchodu Krista na konci čias.

Marek Ondra, kňaz
Snímka: P. Lazor

INKVIZÍCIA

(Prvá časť)

Bludy, herézy, sekty a boj Cirkvi proti nim

Včasný stredovek svojou neochvejnou vierou a príkladnou poslušnosťou Učiteľskému úradu Cirkvi nedával možnosť vzniknúť tak rozsiahlym bludom a sektám než prostredie vrcholného stredoveku. Nedá sa obísť fakt, že na vzniku nových siekt mal nemalý podiel aj morálny úpadok kňazstva či pápežstva, často pod vplyvom svetskej moci, ktorá sa miešala do vnútorných záležitostí Cirkvi. Bludy, resp. bludári (heretici) tejto doby chceli v náboženskom fanatizme a bláznivom rojčení znovu oživiť v Cirkvi apoštolskú chudobu a snívali o nových zjaveniach či nadväzovali na manichejské sekty staroveku. Medzi najvýznamnejšie a najškodlivejšie sekty môžeme zaradiť sekty **katarov (algibencov)** či **valdénzkych (valdencov)**.

Sekta katarov

Ich hlavné heslo znelo „Očistme Cirkev

od bohatstva i moci a svetáckeho života biskupov a kňazov...“. Avšak skutočnosť bola úplne iná. Ich primárnym cieľom bolo úplne rozvrátenie pravdy, zaužívanej viery, ako aj neúprosný boj proti Cirkvi. Opovrhovali manželstvom, súkromným majetkom a požívaním mäsa. Popierali zmŕtvychvstanie, zavrhli kňazstvo, sviatosť, úctu obrazov a svetský poriadok i vrchnosť... Z toho plynulo nebezpečenstvo nielen pre Cirkev, ale i pre ľudskú spoločnosť a štát rozvracaním verejného poriadku. Sekta sa šírila tak rýchlo, že už v 12. a 13. storočí nebolo v južnom Francúzsku či severnom Taliansku miesta, do ktorého by neprenikla.

Sekta valdencov

Heslom valdencov bolo „*Chudoba Cirkvi – vznešený ideál.*“ No pre svoju neposlušnosť a mylné názory sa dostávali do sporu s cirkevnou i svetskou mocou. Sv. písmo považovali za jediný

prameň viery a Tradícii nepripisovali žiadnu autoritu. Ďalej zavrholi celú cirkevnú hierarchiu, pápeža pokladali za hlavu všetkých bludárov, zakázali poslušnosť jemu a všetkým prelátom. Odmietali sviatky, pôsty, bohoslužbu, benedikcie, odpustky, púte, modlitby za mŕtvych, náuku o očistci, vojenskú službu... Čo malo za následok celospoločenský chaos.

Členovia týchto siekt vážne narúšali verejný poriadok, vyvolávali nepokoje na uliciach, plienili kostoly, vraždili nevinných, priečili sa nariadeniam panovníka, hanili pápežovo meno atď. Preto tak svetská ako aj cirkevná moc si zaumienila urobiť s buričmi – heretikmi poriadok. Čoho následkom vznikla inštitúcia zvaná inkvizícia.

Ako inkvizícia prebiehala, a či to bol skutočne hon na bosorky, si priblížime v budúcom čísle.

Marek Cimbala

Význam tradícií

Fašiangy – najveselšie sviatky v roku

Žijeme v dynamickej spoločnosti. Zmena sa dotýka nášho každodenného života, menia sa sociálne i prírodné podmienky, ľudia samotní a chtiac-nechtiac podliehajú zmenám aj naše duchovné piliere ako hodnoty či tradície, ktoré nám pomáhajú poznávať, kto sme a kam patríme. A tieto zmeny ovplyvňujú naše myslenie, konanie, cítenie, naše vnímanie sveta i seba samých a často vyvolávajú pocit neistoty a zdanlivého chaosu. Kde hľadať kľúč k poznaniu vlastnej identity?

Jedným z prameňov poznania našej histórie, odrazom ľudovej múdrosti, filozofie či názorov kolektívu je ľudová slovesnosť, ktorá zohráva dôležitú úlohu pri rozvoji našej národnej kultúry, a to najmä literatúry. Práve vďaka nej sa dozvedáme viac aj o „najveselšom období“ v roku – fašiangoch, ktoré práve prežívame. S týmto obdobím sa spájajú rôzne žánre ľudovej slovesnosti: pranostiky, piesne či fašiangové hry, ktoré dotvárali atmosféru veselosti a hodovania – pre ne tak typickú. (Jedna zo žartovných múdrostí hovorí o tom, že keď je dlhý fašiang, vydávajú sa len pekné dievčatá, a keď sú fašiangy krátke, vtedy sa vydajú všetky, aj tie škarredé, pretože mládenci nemajú veľa času preberať a berú dievčatá skraja.)

Dve tváre

Fašiangy sú časovo vymedzené odo dňa Troch kráľov až po začiatok cirkevného pôstu, teda Popolcovú stredu, ktorá tento rok pripadla na 5. marca. Pre fašiangy je typické imitovanie a parodovanie zavedených vzťahov v bežnom živote a bujaré veselie. Rôzne scény a tance, do ktorých sa zapájali všetci prítomní si nemožno predstaviť bez masiek. Na dedinách robili pochôdzky po domoch s maskami poväčšine muži. Masky predvádzali najčastejšie smrť a ožitie zvieräťa, čo malo vyjadriť obnovu, prebúdzanie prírody k životu po zime.

Slameník alebo **kurina baba** je jednou z najstarších masiek. Túto masku nazývali aj celkom obyčajne Slama a symbolizovala obilie a hojnosť. **Turoň** patril k najčastejším fašiangovým maskám. Meno masky pochádza zo slova tur, čiže býk. Je to zviera, ktoré

symbolizuje silu a plodnosť. **Medveď, koza a kôň** sú najtypickejšie zvieracie masky fašiangov. Medveď je symbolom sily, kôň zosobňuje život, energiu a je aj symbolom šťastia. (V kresťanskom svete sa to pravdepodobne odvíja od toho, že podkova má tvar písmena C, ktoré symbolizuje slovo Christos.) Koza predstavuje plodnosť.

Fašiangy v mestách dostali inú podobu, vychádzali z tradícií mestských stredovekých a renesančných slávností, ktoré mali svoje korene v starorímskych slávnostiach karnevalového typu.

Včera a dnes

V súčasnosti sú fašiangy taktiež spájané s obdobím zábav, plesov, svaďieb a, zvlášť pre deti, dlho očakávaných karnevalov, na ktorých tradičné masky nahrádzajú postavy obľúbe-

ných filmových či knižných hrdinov. Táto tradícia karnevalovej zábavy sa zachováva aj v našej obci a deti sa okrem každoročného školského karnevalu môžu zabávať aj na tom, ktorý si pre ne pripravila animátori eRka.

Aj keď status sviatkov zábavy, veselosti a hodovania si fašiangy zachovávajú podnes, po formálnej stránke sa aj vo vidieckom prostredí prispôbujú modernej dobe a tradičné pochovávanie basy či pochôdzky po dedine sa pomaly stávajú raritou a praktizujú sa už len v niektorých dedinách. Jednou z takýchto lokalít v našom blízkom okolí, kde sa čaro pravej fašiangovej zábavy nevytratilo a môžeme ju zažiť na vlastnej koži, je neďaleká obec Brutovce. Pri tejto príležitosti sme oslovili Katarínu Komárovú, rodenú Brutovčanku, aby vyjadrila postoj mladého človeka, ktorý je priamo účastný tradičnej fašiangovej atmosféry.

„Fašiangy sú pre mňa dňom sviatočným. V našej obci viac ako inokedy cítiť medzi ľuďmi súdržnosť. Všetci sa zabávajú, rodiny sa stretávajú, tancuje sa a od rána sa dedinou ozýva spev mladých, ktorí sa aj napriek tomu, že je ich v obci čoraz menej, dokážu spojiť a zvyky predkov ako-tak udržať.“

V týchto slovách cítiť nielen nádej a radosť zo vzájomnej spolupatričnosti, ale aj urgentnú potrebu zachovávať „dedičstvo otcov“, ktoré je súčasťou našej identity. I preto je potrebné vracieť sa v našich dialógoch so staršou generáciou do nedávnej histórie a komunikovať o zvykoch a tradíciách, pretože súčasná honba za modernou ich tlačí do úzadia.

Barbora Klučárová

Zdroj: Etnografický atlas Slovenska
Snímka: P. Lazor

Ľudové misie v našej farnosti

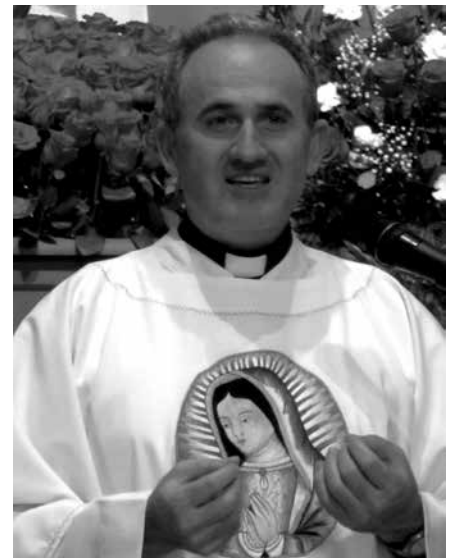
Po mnohých rokoch sa budú v našej farnosti opäť konať misie. V týždni od 23. februára do 2. marca v Markušovciach, Lieskovanoch i v Tepličke nad Hornádom budú môcť veriaci i neveriaci duchovne načerpať, a to pod vedením pátrov verbistov. Program je veľmi pestrý a je zameraný špeciálne pre ženy, mužov, deti, manželov, chorých... Každý si môže nájsť tú svoju tému. Farnosť Markušovce vyjadruje nádej, že februárový týždeň prinesie bohaté ovocie, ktoré sa následne prejaví v kvalite nášho života. Markušovskí kňazi pozývajú a povzbudzujú k aktívnej účasti. Celý program misií pripravili títo kňazi:

P. Ján Kušnír SVD sa narodil v Snine. V roku 1978 bol prijatý do seminára v Bratislave. Vtedy už poznal aj verbistov a začal tajne formáciu v tejto Spoločnosti. V r. 1980, keď bol v treťom ročníku v seminári, sa konala protestná hladovka proti štátom organizovanému hnutiu Pacem in terris. Viacerí bohoslovci boli vylúčení zo seminára, iní sa postavili na obranu vylúčených a taktiež im potom nebolo umožnené pokračovať v štúdiu. On bol medzi nimi. Začalo sedem rokov práce vo svete. Počas tohto obdobia pokračoval v ukončení noviciátu v SVD a v ďalšej formácii. Po siedmich rokoch mu bolo umožnené pokračovať v štúdiu

v seminári v Bratislave. Večné sľuby v Spoločnosti Božieho Slova zložil ešte za totality. Hneď nato prišla „Nezná revolúcia“ a mohol sa ako rehoľník – misiónár zverejniť. Doštudoval v seminári v Bratislave a za kňaza bol vysvätený 15. júna 1991 v Snine. Najprv pracoval ako kaplán v Terchovej a Nemšovej. Potom prišlo misijné určenie do Mexika. V Mexiku pracoval šesť rokov. Na požiadanie predstavených sa v r. 1988 vrátil na Slovensko, aby pracoval v pastorácii povolání. Neskôr bol menovaný za rektora misijného domu v Bratislave a v r. 2007 bol menovaný generálnym superiorom za misijného sekretára, kde pracuje až dodnes.

P. Jozef Strečka SVD pochádza z okolia Zlatých Moraviec, z obce Obyce. V roku 1991 vo veku 20 rokov vstúpil do noviciátu Spoločnosti Božieho Slova a po absolvovaní štúdia teológie prijal v roku 1998 sviatosť kňazstva. Najdlhšie (9 rokov) slúžil na Morave v okrese Vsetín vo farnosti Nový Hrozenkov. Jeden rok strávil na misijnej praxi na Filipínach a od roku 2010 je predstaviteľom v Misijnom dome sv. Arnolda Jansseny v Bratislave, ktorý slúži ako seminár pre formáciu budúcich misiónárov.

P. Johny George Ambattu SVD sa narodil v Payyavor Panchayat vo farnosti Sv. Juraja diecézy Tállichery sýrsko-malabarského rýtu v severnej Kerale – v štáte na juhu Indie. Pochádza z päťčlennej rodiny zo strednej vrstvy. Otec George je farmár a mama Marykutty George pracuje v domácnosti. Staršia sestra Mary Rani George je rehoľnou sestrou a mladší brat Joshy George pracuje ako šofér. Do Spoločnosti Božieho Slova vstúpil ako kandidát 28. júna 1995. Prešiel rôznymi etapami formácie v Indii, a to programom orientácie, malým seminárom, juniorátom, štúdiami na univerzite, noviciátom (prvé sľuby

zložil 10. júna 2002 v Noviciáte sv. Michala, v Khurde, katolíckom ašráme) a štúdiom filozofie. Významná hodnota internacionality Spoločnosti je to, čo ho motivovalo spolu s jeho vierou prihlásiť sa do SVD. V jeho formačných rokoch rozvíjal v sebe hlbokú túžbu poznávať medzinárodnú povahu Spoločnosti životom a učením sa od iných kultúr. Z toho dôvodu prišiel na OTP na Slovensko (tréningový program), vyštudoval teológiu na Teologickej fakulte v Bratislave Trnavskej Univerzity. Bol vysvätený za kňaza v júni 2011. Jeho misijným určením bolo Slovensko a odvtedy slúži v Terchovej ako kaplán.

Program ľudových misií vo farnosti Markušovce od 23. februára do 2. marca 2014

Nedeľa 23. 2. 2014

Markušovce, Teplička

8:00 - Sv. omša s misijnou kázňou - *Boh ma miluje a hľadá ma*

Teplička, Lieskovany

9:30 - Sv. omša s misijnou kázňou - *Boh ma miluje a hľadá ma*

Markušovce

11:00 - Sv. omša s misijnou kázňou - *Boh ma miluje a hľadá ma*

Markušovce, Teplička

15:00 - *Stavovská prednáška pre ženy:*

„*Poslanie ženy v rodine, vo svete a v Cirkvi*“

Pondelok 24. 2. 2014

Markušovce, Teplička

17:45 - videoprezentácie k misijnej téme

18:00 - Sv. omša s témou

„*Hriech človeka a jeho spása v Ježišovi Kristovi*“

Po sv. omši *kajúca pobožnosť*

Utorok 25. 2. 2014

Markušovce, Teplička

17:45 - videoprezentácie k misijnej téme

18:00 - Sv. omša s témou

„*Odpustenie - potreba zmierenia sa s Bohom a ľuďmi*“

19:00 - *Stavovská prednáška pre mužov:*

„*Poslanie muža v rodine, vo svete a v Cirkvi*“

Streda 26. 2. 2014

Markušovce, Teplička

17:45 - videoprezentácie k misijnej téme

18:00 - Sv. omša s témou

„*Cirkev, Viera*“ - *Čo znamená pre mňa „Veriť v jednu, svätú, katolícku a apoštolskú Cirkev?“*

(Pri sv. omši je *obnova krstných sľubov*)

Po sv. omši *stavovská beseda s misionármi*

Štvrtok 27. 2. 2014

Markušovce, Teplička

17:45 - videoprezentácie k misijnej téme

18:00 - Sv. omša s témou

„*Eucharistia*“ (Pri sv. omši bude *požehnanie chleba*)

Po sv. omši *adorácia*

Piatok 28. 2. 2014

Markušovce, Teplička

17:45 - videoprezentácie k misijnej téme

18:00 - Sv. omša s témou

„*Zmysel utrpenia - Boh tak miloval svet*“

Pri sv. omši bude **pomazanie chorých**

Po sv. omši bude *poklona pred krížom*

Markušovce

20:00 - *Nikodémova noc – Možnosť sv. spovede a rozhovoru*

Sobota 1. 3. 2014

Markušovce, Teplička

10:00 - sv. omša pre detí

17:45 - videoprezentácie k misijnej téme

18:00 - Sv. omša s témou

„*Zmysel a poslanie rodiny – láska a úcta vo vzťahoch*“

Pri sv. omši bude *obnova manželských sľubov*.

Po sv. omši *stretnutie s mládežou*

Nedeľa 2. 3. 2014

Markušovce, Teplička

8:00 - Sv. omša s misijnou kázňou

Teplička, Lieskovany

9:30 - Sv. omša s misijnou kázňou

Pri tejto sv. omši *požehnáme misijný kríž*

Markušovce

11:00 - Sv. omša s misijnou kázňou

Pri tejto sv. omši *požehnáme misijný kríž*

- Návšteva chorých bude v piatok dopoludnia.
- Sviatosť zmierenia udeľujeme každý deň popoludní od 16:00 hod.
- Je možné dohodnúť sa aj na osobnom rozhovore v dopoludňajších hodinách.
- Tí, ktorí sa zúčastnia ľudových misií môžu získať úplné odpustky.

Misie vo farnosti – to je čas, keď môžeš urobiť niečo pre svoj vzťah k Bohu, pre svoju večnosť. V mene Kristovom prosíme každú rodinu, každého farníka:

Neodmietni toto pozvanie.

*Vaši duchovní otcovia
a pátri misionári*

Misie v obrazoch

Fotografia je od pána Ambróza Čuchrana, sú to misie z roku 1942.

Fotografia od pani Marty Križovskej. Nevieme, žiaľ, z ktorého roku. Pravdepodobne je to záber z misií v Markušovciach.

Fotografia je od pána Pavla Grečku, je to pamiatka na misie.

Náš zakladateľ a naša spoločnosť

Sv. Arnold Janssen (1837 – 1909) založil v roku 1875 spoločnosť pod menom „**Spoločnosť Božieho Slova**“ (SVD). Jej hlavným cieľom malo byť šírenie evanjelia, a to predovšetkým medzi nekresťanmi.

K dobrovoľným pracovníkom v misijnom dome patrili i ženy. Ich túžba pracovať na šírení evanjelia ako misijné sestry a dlhoročná verná služba podnietili Arnolda Janssena k tomu, že 8. septembra 1889 založil misijnú kongregáciu „**Služobnice Ducha Svätého**“ (SSpS).

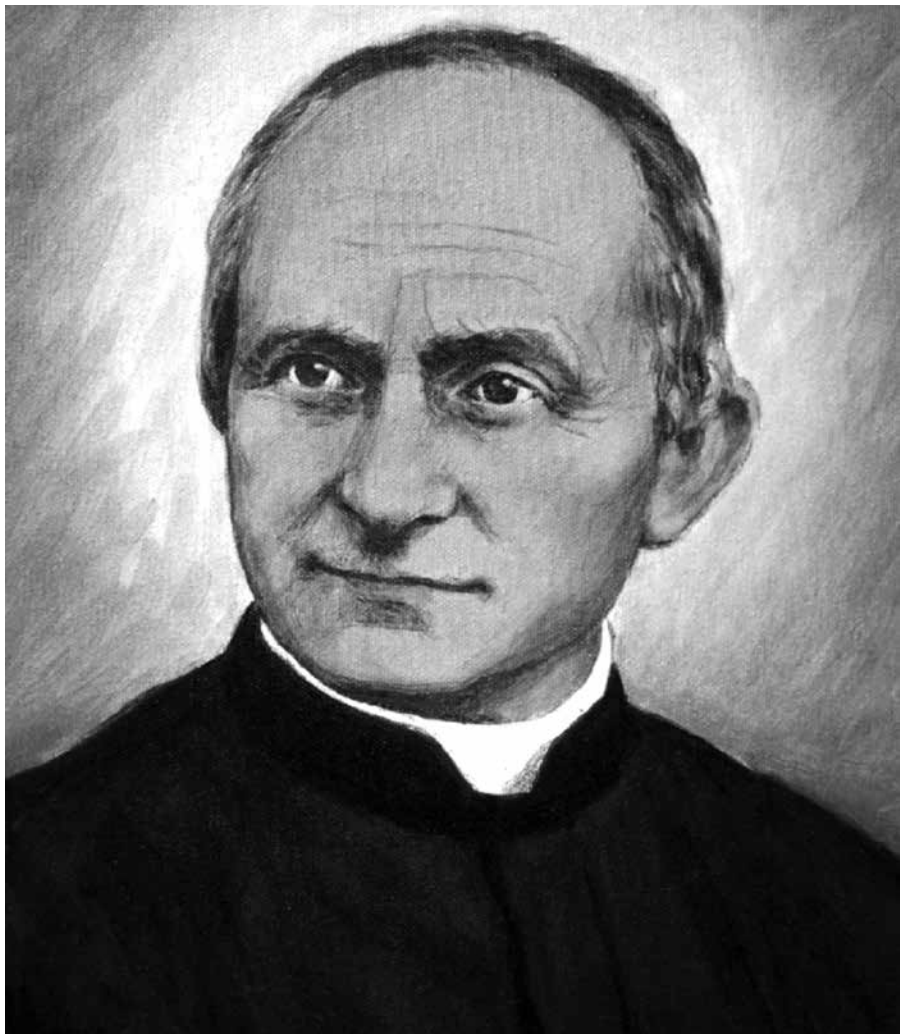
V r. 1896 vybral Arnold Janssen niekoľko sestier, aby s nimi založil kontemplatívnu vetvu, kongregáciu „**Služobnice Ducha Svätého večnej poklony**“ (SSpSAP). Ich misionárskou službou mala byť ustavičná modlitba pred Najsvätejšou sviatosťou oltárnu za potreby Cirkvi, a predovšetkým za potreby oboch misijných spoločností.

Arnold Janssen zomrel 15. januára 1909. Jeho život bol poznačený hľadáním a plnením Božej vôle, neochvejnou dôverou v Božiu prozreteľnosť a tvrdou prácou.

Čo to bol za oheň, ktorý horel v jeho srdci, oheň, ktorý ho viedol postaviť sa proti všetkým, hľadať všetkých ľudí všetkých národov? Musel to byť človek, ktorý veľmi miloval Boha a horel silnou túžbou sprostredkovať túto Božiu lásku všetkým národom. Láska k Bohu a k ľuďom sa stala centrálnym bodom jeho života. Táto láska bola tou hybnou silou, ktorá ho pohýkala ísť za hranice svojich domovov a deliť sa s láskou, ktorou Milovaný miluje všetkých bez rozdielu pleti či národnosti.

Že jeho dielo bolo sprevádzané Božím požehnaním, dokazuje aj stály rozvoj tohto diela: viac ako 6000 misionárov Božieho Slova pracuje dnes v 72 krajinách sveta. V 41 krajinách v rozličných oblastiach šírenia Dobrej noviny pracuje 3500 služobníc Ducha Svätého a 400 služobníc Ducha Svätého večnej poklony sprevádza misionárov svojimi modlitbami.

Ako misionári Spoločnosti Božieho Slova ohlasujeme evanjelium, prinášame sviatosť Kristovej lásky a milosti,

podporujeme katolícke školstvo, mediálnu komunikáciu, vychovávame a vzdelávame domorodých kňazov, bratov a sestry, formujeme laických katechetov a učiteľov, vedíme sociálne, antropologické i poľnohospodárske výskumné projekty, aby sme pomohli riešiť problémy mnohých kultúr, staráme sa o chorých poskytovaním medicínskej i duchovnej starostlivosti, kŕmíme hladných, poskytujeme prístrešie opusteným, zakladáme sirotince, snažíme sa o prorocký dialóg s ľuďmi iných náboženstiev.

Verní odkazu nášho zakladateľa **sv. Arnolda Janssena**, žijeme svoje reholno-misionárske povolanie v neustálej otvorenosti voči výzvam **Ducha Svätého**. Na Slovensku ohlasujeme evanjelium **Ježiša Krista, vteleného Božieho Slova** prostredníctvom farskej pastorá-

cie, biblického apoštolátu, masmédií, ľudových misií, apoštolátu univerzitetnej mládeže a angažovania v oblasti spravodlivosti a pokoja – medzi národnostnými menšinami, imigrantmi a ľuďmi na okraji spoločnosti. Duchovne a materiálne podporujeme misijnú činnosť Cirkvi **na celom svete** prostredníctvom misijnej animácie, získavaním a formáciou nových duchovných povolání a laikov pre misie. Všade, kde ako misionári pracujeme, prebúdžeme misijné povedomie a podporujeme misijnú prácu na celom svete.

Osobným i **komunitným životom**, ktorý žijeme v jednote so spolubratmi z **rôznych národov a kultúr**, svedčíme o láske **trojediného Boha** voči ľudstvu. Svoje poslanie zverujeme Sedembolestnej **Panne Márii**, patrónke našej provincie.

Jednoduché slová

Napnite svoj sluch a podte ku mne, počúvajte a budete žiť. Hľadajte Pána, kým ho možno nájsť, volajte ho, kým je nablízku. Nech zanechá bezbožný svoju cestu, nech sa vráti k Pánovi a on sa nad ním zmiluje, k nášmu Bohu, lebo on veľkodušne odpúšťa. A ako z neba padá dážď a sneh a nevracia sa späť, lež napojí zem a zúrodní ju, tak bude so slovom, ktoré vychádza z mojich úst: nevráti sa ku mne naprázdno, ale vykoná všetko, čo chcem, a vydará sa jeho poslanie.“

(Izaiáš, 55, 1 – 11)

Slová sú neoddeliteľnou súčasťou nášho života. Rozprávame, debatujeme, prejavujeme nimi naše vnímanie, správanie, naše myšlienky, odzrkadľujú stav našej mysle, nášho fyzického rozpoloženia. Počúvame ich, vnímame ich z nášho okolia, od našich blízkych. Slovami hodnotíme, riešime aktuálne situáciu, prejavujeme našu náladu, vnímame cez nich okolitý svet. Bez slov si náš život nevieme predstaviť, nebolo by básnikov, hercov, spevákov ani rozprávačov, moderátorov, spisovateľov. Bez slov by sme nemali Bibliu, Ježišove posolstvá a podobenstvá, nebolo by žiadnej knihy. Ktovie, ako by sme sa dorozumievali, keby nebolo slov?

Slovom sa vieme pochváliť, povzbudiť druhého človeka, slovami vieme byť milí, príjemní, vieme nimi prejavovať a šíriť lásku, vieru, ohlasovať nové udalosti, rozdávať pozitívnu energiu.

Ale slová nie sú vždy len prejavom dobra. Tak ako môžu byť slová prejavom dobra, lásky, viery a pozitivizmu, tak môžu byť aj prejavom zla, neprijateľnosti, môžeme nimi ublížiť, klamať, manipulovať, môžu byť nástrojom k hriechu. Zlomyselné slová dokážu zničiť a ukončiť aj dlhoročné medzilidské vzťahy. A práve v dnešnej dobe sme svedkami zneužívania slov na neprimeranú manipuláciu, prekrúcanie faktov, pre niekedy až bezhraničné klamstvo. Slová sa zneužívajú na negativizmus, populizmus, bezohľadný predaj a marketing.

Každému vyrieknutému slovu predchádza myšlienka, aj keď nieke-

dy máme pocit, že niektorí ľudia najprv rozprávajú, až potom rozmýšľajú. My sami riadime naše myšlienky, tak riadime naše slová, ktoré vychádzajú z našich úst. Dobré myšlienky nemôžu končiť zlými slovami, ale zlé myšlienky môžu končiť dobrými slovami, ak ich vieme včas opraviť. Je to v každom z nás, ako zmysľáme. Či vo viere, láske a pravde, alebo zmysľáme v nepravde, nervozite, hneve. Slovom môžeme pohladit, ale môžeme i ublížiť. Mali by sme sa viac sústrediť na vnútorné myšlienky, ktoré predchádzajú našim slovám. Mali by sme byť trpezlivejší v zmysľaní, aby sme vážili slová, lebo nimi sa prejavujeme, ovplyvňujeme náš život. Lahko je ublížiť, ťažšie je odpustiť. Ublížiť druhému vieme aj jediným slovom, na prosbu o odpustenie treba veľa slov

a niekedy aj veľmi veľa času. A akokoľvek by sme niekedy chceli slová vrátiť späť, nedá sa to. Slovo sa nedá vrátiť. Ak ho už raz vyslovíme, nedá sa vymazať.

Súčasťou Veľkonočného tajomstva sú aj tieto nádherne slová Pána Ježiša: „Vstal som z mŕtvych, Aleluja, radujte sa, Aleluja!“ Slová silného povzbudenie, nadšenia, lásky, obety, radosti a šťastia. Slová, ktoré si počas celého roka uchovávame v našom srdci a myslí, sú súčasťou našej viery, našej prítomnosti aj budúcnosti, našej nádeje vo večný život. Jednoduché slová, ktorým predchádzal Ježišov život, jeho vykupiteľská cesta, ktoré boli zavŕšením najsilnejšieho tajomstva tohto sveta – života Božieho Syna na tejto zemi, ako dôkaz najväčšej lásky od Boha k nám. Jednoduché slová: „Vstal som z mŕtvych, Aleluja, radujte sa, Aleluja!“

Aj v úvodnom citáte z knihy proroka Izaiáša cítiť veľkú silu a význam slov, keď prorok píše: „A ako z neba padá dážď a sneh a nevracia sa späť, lež napojí zem a zúrodní ju, tak bude so slovom, ktoré vychádza z mojich úst: nevráti sa ku mne naprázdno, ale vykoná všetko, čo chcem, a vydará sa jeho poslanie.“ Nech posolstvo Veľkej noci a zmŕtvychvstania nášho pána Ježiša Krista mení každú našu myšlienku v dobro, nech nás jeho radostné „ALELUJA“ motivuje k novému životu, nech našimi slovami konáme dobro a nech sú vyjadrením nášho prirodzeného kresťanského posolania.

manželia Lační, Teplička
Snímka: P. Lazor

ŠŤASTIE

Hľadáme ho celý život. Zháňame ako nedostatkový tovar. Túžime po ňom. Prajeme si ho navzájom pri každej príležitosti: pri jubileu, pri odchode na cesty, v práci, vo vzťahoch, v súťažení... Fascinuje nás. Občas sa z neho stáva iba fráza, iba povinné želanie. Občas si ho navzájom závidíme.

Počas nášho pozemského života niekoľkokrát prehodnotíme, čo je pre nás šťastie. Pre dieťa je najväčším šťastím mať vytúženú hračku, lízanku či čokoládu. Mladý človek ho hľadá vo vzdelaní, v priateľoch či partnerovi. Stredná generácia možno vidí šťastie v zdravej, úspešnej rodine, v kariére, v peniazoch, v moci. Starý človek je šťastný v kruhu svojej rodiny.

Šťastím voláme niečo, po čom túžime. Povieme si: Toto ma urobí šťastným. A robíme všetko pre to, aby sme tento cieľ dosiahli. Dieťa dostane vytúženú hračku. Ako dlho trvá jeho pocit šťastia? Dovtedy, kým u kamarátov či v reklame neuvidí inú hračku, inú sladkosť. Aj mladý človek je šťastný, keď ukončí vzdelanie, keď je obklopený priateľmi a má vedľa seba partnera. Dokedy? Dovtedy, kým nezistí, že učiť sa musí celý život, že priatelia sú iba priatelia a partner nie je ideálny človek. Muž a žena v najlepších rokoch pocitujú šťastie pri pohľade na svoju rodinu, na svoje postavenie v práci, v spoločnosti, na svoje auto, na svoj dom. Sú šťastní navždy? Iba dovtedy, kým pochopia, že rodina, to je zodpovednosť,

atraktívny post v práci prináša viac nepriateľov ako priateľov, spoločenské postavenie im berie ich súkromie, auto sa opotrebuje a dom ostáva často prázdny. Starý človek je šťastný, lebo je obklopený deťmi, vnúčatami. Ale jeho šťastie trochu kazí pocit, že prežíva poslednú etapu v živote človeka.

V momente dosiahnutia cieľa, ktorý ich mal urobiť šťastnými, zistia, že je tu niečo iné, čo im tento pocit prinesie. A naháňanie za šťastím sa začína odznovu. Vďaka plynutiu času sa nároky na to, čo je pre koho šťastím, menia. Po desiatich rokoch sa dieťa stáva mladým človekom, mladý človek príslušníkom strednej generácie a príslušník strednej generácie starým človekom...

Šťastie hľadáme celý život. Asi každý už niekedy našiel svoje šťastie. Dočasné šťastie. Za hranicou smrti je však pre nás pripravené večné šťastie. Naše celoživotné hľadanie, je hľadaním večného šťastia. Sám Boh do nás vložil hlad a túžbu po šťastí. Táto túžba má svoj skutočný cieľ. Boha. Iba on je tak veľký, že dokáže utíšiť našu veľkú túžbu. Iba on nám ponúka večné šťastie.

Sme však ľudia a žijeme pozem-

ský život. Vari je zlé hľadať pozemské šťastie? Nie! Veď aj tie veci, ktoré nám sľubujú šťastie, stvoril Boh pre nás. Ale to sú iba časti nekonečného šťastia, sú iba cestou k Bohu. Ak sa však stratíme v hľadaní pozemského šťastia, ak ho budeme považovať za svoj posledný cieľ, nebudeme skutočne šťastní. Boh nám dal svedomie. Ak hľadáme pozemské šťastie so súhlasom svojho svedomia, sme na správnej ceste za šťastím. Ak nás však ženú za šťastím vášne, hnev, nenávisť a zmyselnosť, podobáme sa psom Eskimákov. Eskimáci zapriahajú do saní psy. Aby lepšie ťahali, zavesia im pred oči sušené ryby a psy sa ženú za jedlom, ktoré uspokojí ich telesné potreby. Ženú sa a ťahajú za sebou sane s ťažkým nákladom. To je obraz človeka, ktorého ženú vášne za šťastím.

Čisté svedomie, láska k blížnemu, svedomité plnenie povinností a odovzdanosť do vôle Božej nás urobia šťastnými už tu na zemi a privedú nás k prameňu všetkého šťastia – k Bohu.

*Magdaléna Mrovčáková, Lieskovany
Snímka: P. Lazor*

Potrebuujeme tvoju lásku, Mária

Naše Ružencové bratstvo má bohatý počet členov, pričom najlepšie zastúpený je Živý ruženec (ŽR). Závazkom člena ŽR je pomodliť sa jeden desiatok denne. Viackrát som sa zamyslel nad tým, koľko je potrebné denne sa modliť, a koľko je to „dosť“ sa modliť.

Vo Svätom písme čítame: „Buďte triezvi a bdejte! Váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zožral.“ (1Pt 5, 8 – 9) „Bez prestania sa modlite.“ (1Sol 5,17)

Potrebuujeme žiť v Božej prítomnosti. Približujme sa k srdcu Božieho Syna dobrými skutkami, ktoré vyžadujú nejakú obeť. Odprosujme ho za hriechy, urážky a svätokrádeže. Ďakujeme mu a chváľme ho! Posväcujme dni krátkymi (strelnými) modlitbami, nájdime si chvíľu pre vyloženie Oltárnu sviatosť...

Dnešný svet modlitbe netlieska – modlitbu nepotrebuje. „Kto to videl iba sa modliť, to nie je normálne stále sa modliť!“ Bojujeme o spoločenské postavenie a prestíž. Snažíme sa o spoločenské uplatnenie, sebarealizáciu. Zápasíme aj o večný život? Ruku na srdce: Koľko minút denne venujeme tomuto zápasu? „Ach, Bože, kedy sa mám ten ruženec pomodliť?“ Mnohokrát od nás vysielaná otázka do neba. „Ruženec – duchovná pomoc pre dušu na všeobecné rozširovanie lásky, odpustenia a bratstva... pomáha na srdce, na dušu a na celý život.“ (Pápež František 17. 11. 2013)

Mária, potrebujeme tvoju lásku

Daj nám oči, ktorými by sme videli! Nech nie je ideálom mladého chlapca polonahá modelka, ale ako odporúča Sv. písmo: „Spanilosť je klam a krása – daromnosť, chválu si zaslúhuje žena, čo sa bojí Pána.“ (Prís 31, 30)

Mária, potrebujeme tvoju lásku

Vstupuj do našich vzťahov i lásky a uč nás prijímať deti ako dar – nebať sa obety! Nech nie je mottom kresťanskej rodiny jedno dieťa a psík s hrkálkou na krku. Prípadne iba psík...

Mária, potrebujeme tvoju lásku

Aby modlitba rodičov bola magnetom pre ich deti, a tie aby potom s láskou vstupovali do spoločenstva modlitby svojich rodičov. Nech spoločná modlitba v rodine ostane do srdca hlboko vrytou spomienkou na rodičov, ktorých si Pán raz povolá k sebe.

Mária, potrebujeme tvoju lásku

Prihováraj sa za všetkých nás, aby sa v nás prebudila vzájomná úcta a rešpekt, prijímanie jeden druhého, odpúšťanie si chýb a slabostí, trepezlivé znášanie charakterových výkyvov iných, veľkodušné odpúšťanie vinnikom, hmotná podpora núdznym, dobrá rada, povzbudenie, poučenie nevedomého, útecha zraneného, modlitba za živých i mŕtvych...

Nech sa netriedime na mocných, slabých a nič neznamenajúcich. Hriešnikov veľkých a malých, hodných môjho pohľadu či odpovede, alebo nie. Pomáhaj nám chrániť sa úškrnov a tichého prehliadania druhého, ktoré často neponiží iba jeho, ale i nás samotných. „Ak nevidíš Boha, láska k iným ťa privedie k tomu, aby si ho videl.“ (Sv. Augustín)

Zamyslime sa, koľko prosíme, a koľko sme ochotní darovať. Pouvažujme nad tým, či by nebolo v našich možnostiach pripojiť k jednému desiatku aj niečo viac. Rozšírme svoje členstvo v Ružencovom bratstve o členstvo vo Svätom ruženci.

Mária, potrebujeme tvoju lásku

Podporuj naše modlitby svojim príhovorom, vstupuj do našich srdc, a tak do našich rodín. Nech spolu s tebou uzmierujeme Božie milosrdenstvo, vyprosujeme Božie požehnanie a živú vieru – takú, ktorá je skutočnou silou pred zlom, nástrahami a vábením tohto sveta. Nech sú nám povzbudením slová Panny Márie adresované svätej sestre Faustine, apoštolke Božieho milosrdenstva: „*Buď odvážna, neboj sa zdanlivých prekážok, ale upieraj svoj zrak na utrpenie môjho Syna. Takto zvíťazíš.*“ (Den. 449)

Kráľovná posvätného ruženca, oroduj za nás!
Sedembolestná Panna Mária, oroduj za nás!

Peter Hanuštiak
Snímka: P. Lazor

Milí Dobráčikovia,

obdobie fašiangov, od Troch kráľov, Zjavenia Pána, až do Popolcovej stredy, je obdobím radosti, veselosti, maškarných plesov, tradičných šišiek. Toto všetko máme radi, tešíme sa. Vaša radosť je radosťou všetkých, dobrá nálada presakuje navôkol. Je to taký točiaci sa kruh. Kamarát s úsmevom obveselí ďalšieho, ten úsmev graduje, v partii či triede je veselo. Všetci sú v pohode, dokonca dokážete potešiť alebo rozosmiať niekoho smutného, pochmúrneho.

Podobné je to i so zlou náladou. Keď príde malý škriatok zlej nálady, všetko sa mení a kruh sa otáča na opačnú stranu, stranu zlej nálady. Janko povie: „Ty somár, čo si mi nepomohol na písomke!“ Tóno na to: „Mal si sa učiť, ty hlupák!“ Janko zasa: „Ty nechceš byť môj kámoš, kámoši si pomáhajú!“ Tóno: „Ale to by som potom nestihol napísať svoje príklady.“ „Si sebec!“ ozvalo sa naspäť. Potom sa pridá Zuzka: „Vy ste ale, čo sa tolko hádate, buďte už konečne ticho!“ A tak si škriatok mädlí ruky, ako pekne pomohol zmeniť atmosféru v triede. Príde pani učiteľka, v triede je už trma-vrma, a to veru nezlepší ani jej náladu. Nie je na nás rozlúštiť, kto mal pravdu. No skúsme porozmýšľať, akým spôsobom by sa dala situácia zmeniť. Je to veru ťažké, nie však nemožné. Pár trikov možno pomôže aj tebe, Dobráčik, riešiť hádky.

• **DÝCHAJ** – Niekedy sa stačí len párkrát zhlboka nadýchnuť, trochu sa zamyslieť nad tvrdením toho druhého a na okamih pripustiť, že môže mať

v niečom pravdu.

• **PREPÁČ** – Snaž sa aspoň trochu chcieť zistiť, prečo má svoj názor, maj ochotu pozrieť sa na vec z jeho strany. Na to slúži čarovný a mocný nástroj komunikácie: „Prepáč.“ Znamená to dať kamarátovi najavo, že si ho počul a berieš na vedomie jeho názor. Nič viac, nič menej. Môžeš mu povedať niečo ako: „Chápem ťa, možno máš pravdu, možno je to tak, ako ty hovoríš.“ Nemusíš s ním súhlasiť. Po dlhšom čase hádky je to pre toho druhého nečakaná novinka a možno ani nebude vedieť, ako odpovedať. V každom prípade už nemôže útočiť, kričať, ani sa ďalej hádať, lebo s ním nebojuješ.

• **PREČO** – Ak si na tom už celkom dobre, tak poď o krok ďalej a spýtaj sa kamaráta, prečo si myslí to, o čom ťa tak presviedčal. A nechaj si to vysvetliť. Toto je možno tá najťažšia fáza pri riešení sporov, tu sa treba ovládať a nevybuchnúť, len počúvať. Keď už povie všetko a ty pochopíš jeho pravdu, môžeš sa ospravedlniť. Ak si myslíš,

že máš pravdu predsa ty, pokús sa pomaly, ohľaduplne vysvetliť svoj názor. Najlepším riešením je dohoda takým spôsobom, že obaja trochu upustíte a nájdete spoločné riešenie.

• **VTIP** – Vo vážnej chvíli niekedy pomôže humor. Vlastným dôvtipom môžeš zmeniť napätie nejakou humorou poznámkou. Tá však nemôže byť útočná ani urážlivá.

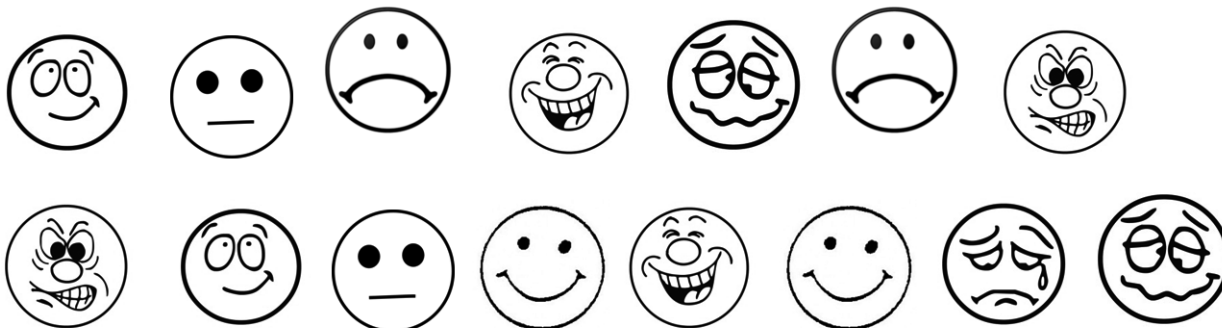
• **VYHÝBAJ SA** – Určite konflikt nevyriešiš, keď zostaneš ticho a urazíš sa, hádku ale zastav čím skôr, lebo jej stupňovaním si môžete s priateľom veľmi ublížiť. Skôr, ako chceš niečo povedať, dobre si to premysli. Neurážaj, nenadávaj.

Rozhovory sú v živote každého veľmi dôležité, vzájomne sa nimi obohacujeme. Na hádkach je tiež niečo pozitívne. Učíme sa nimi, že nie všetci rozmyšľajú rovnako, budujeme si svoj charakter a priateľstvo sa vďaka nim môže aj prehĺbiť. Uzmierenie po hádke má svoje čaro. Dobráčikovia, hlavu hore, skúste sa učiť zmierovať nepokoj.

Úloha pre vás

Každý smeško rôznej nálady má svojho rovnakého kamaráta, preto dvojice vyfarbi rovnakou farbou. Ak je tu niekto sám, dokresli a domaluj mu dvojicu, nech nie je smutný.

Adriana Lazorová (zdroj obrázkov – internet)

farský informátor

Dobrá novina – Teplička

Ako každý rok aj minulý rok sa na Štedrý deň uskutočnila koleda Dobrej noviny v Tepličke. Deti na tejto koledě bolo 41. Vedúci Dobrej noviny bol Patrik Hudran. Ďalší vedúci boli: Nikola Hudranová, Ludmila Tekačová, Ivana Uhrinová a Frederika Kapalková. Deti vykoledovali 1064,23 €. Vyjadrujeme vďačnosť všetkým, ktorí prispeli akoukoľvek sumou. Úprimne Pán Boh zaplať.

Dobrá novina – Markušovce

V dňoch 26. a 28. decembra sa v Markušovciach konal 19. ročník Dobrej noviny. Prvý deň sme navštívili rodiny na nižšom konci a v druhý deň sme koledovali na vyššom konci obce. Spolu sme navštívili 50 rodín a koledovania sa zúčastnilo 20 detí a 6 animátorov. Spolu sme vyzbierali 572,71 €. Všetkým, ktorí prijali koledníkov a hocikým spôsobom prispeli, alebo sa zúčastnili Dobrej noviny, chceme čo najsrdečnejšie poďakovať. Na Zjavenie Pána sa uskutočnila Jasličková pobožnosť, ktorú si taktiež pripravili ochotné deti nielen z eRka. Za všetku ich námahu pri nacvičovaní pobožnosti a koledovaní im patrí veľké ĎAKUJEME!

Vianočné požehnanie domov a rodín

Počas Vianočného obdobia sa uskutočnilo požehnanie domov a rodín našej farnosti. Na sv. Štefana – vyšný koniec; 28. decembra – nižší koniec; 29. decembra – Lieskovany, Pod Teplička a 4. januára – Teplička. Duchovní otcovia farnosti všetkým ďakujú za milé prijatie a vo svojich modlitbách všetkým farníkom aj naďalej vypro-

sujú Božie požehnanie a pomoc.

Dátumy Prvého svätého prijímania v našej farnosti
Teplička – 18. mája 2014 (5. veľkonočná nedeľa)

Markušovce – 25. mája 2014 (6. veľkonočná nedeľa)

Volby do Hospodárskej rady farnosti

Dňa 12. januára boli vyhlásené voľby do Hospodárskej rady farnosti Markušovce a filiálok Teplička a Lieskovany. V dňoch 13. – 15. januára boli menované Volebné komisie. Volebné lístky boli rozdane v nedeľu 19. januára. Samotná voľba prebehla v nedeľu 26. januára. V Markušovciach a Tepličke sa volili štyria kandidáti, v Lieskovanych traja. Výsledok volieb bol nasledovný:

V Markušovciach boli zvolení Jozef Sukeník, Peter Lazor, František Kalafut a Michal Franko st.; menovaní boli Mária Grečková z ul. Nepomuckého, Tomáš Adamec a Alžbeta Franková.

V Tepličke boli zvolení Vladimír Gbúr, Mária Koňaková, Ladislav Hudran a Dušan Pavlík. Menovaní boli Peter Lačný, Cyril Hamráček a Jozef Sendrej.

V Lieskovanych boli zvolení Mária Kozáková, Štefan Kapusta a Ján Živčák. Menovaní boli František Mrovčák a Marcela Kapustová.

Diakonská vysviacka

Brat Jozef Sukeník zo spoločnosti menších bratov františkánov, rodák z Markušoviec, bude vysvätený na diakona dňa 25. marca 2014 o 17:00 hod. v Bazilike svätých apoštolov v Ríme.

-red-

Rodičia, na slovíčko...

V módnych časopisoch sa dievčatá môžu dočítať tajomstvá bohatých a krásnych žien, ako byť v „kurze“: Povedz si, že si nádherná. Vždy vyzeraj, že sa bavíš. Vždy odpovedz „áno“. Sprav si väčšie meno než si ty sama... Recepty, ako urobiť dojem (fyzický a sociálny) a nie, ako si budovať charakter. Každé dievča chce, aby o ňu stáli, aby bolo obľúbené. A práve na tieto sny a túžby poľujú médiá.

K tomu mobilné telefóny zaplavili svet ako zúrivá povodeň. Umožňujú nielen telefonovať, ale aj poslať SMSky, fotografovať, poslať emaily, počúvať hudbu stiahnutú z internetu. Medzi mnohými dievčatami už neprebíha osobná komunikácia, fungujú cez tieto správy, tým strácajú spoločenskú zručnosť. Ich rozhovory bývajú náhle a úsečné, nemusia tvoriť celé vety, tak strácajú svoj šarm a ženskú tajomnosť. Nehovoriac o internetových predátoroch. Za týmto komunikačným chaosom sa skrýva túžba dievčat nadväzovať vzťahy s rovesníkmi. Ak sa im podarí rozprávať naraz s viacerými, sú na vrchole blaha.

Počítače a mobilné telefóny sú požehnaním a zároveň kliatbou. Rodičia, našťastie, môžu spomaliť tempo, akým ich dcéra postupne začína využívať moderné technológie. Telefonovanie sa dá obmedziť. Môžeme dozerať na to, aby sa nepoužíval telefón po určitej hodine večer, môže sa vyhradiť len určitý počet minút, ktorý môže pretelefonovať i počet správ, ktoré môže poslať. Podobne je to i s počítačom. Dievčatá vôbec nemusia mať prístup k počítaču, kým nechodia do školy. Pastelky a papier namiesto počítača dokážu s mladým mozgom urobiť zázraky, čo sa týka ich tvorivosti. Keď vaša dcéra získa prístup k počítaču, musí si byť vedomá, že vy ste určovateľom toho, čím sa na počítači zaoberá a koľko času pri ňom strávi. Je jednoduchšie, keď je počítač v obývacej miestnosti, a nie v jej izbe. Ak prejdete okolo nej a niečo rýchlo „odklikne“, budete vedieť, že ju treba prísnejšie kontrolovať.

Existujú dobré programy, pomocou ktorých sa dajú monitorovať a zablokovať určité internetové stránky. Povedzte jej, že čokoľvek dá na internet, si môžu prečítať aj rodičia.

Dievčatá potrebujú veľa starostlivosti a vedenia, aby pre nich počítače zostali bezpečné. Potrebujú pomoc a kontrolu, ktorá by mala byť s blížiacou sa dospelosťou čoraz zriedkavejšia. Musia sa učiť robiť vlastné rozhodnutia, pretože aj tak to raz budú musieť urobiť, keď už nebudú s vami doma. Ale v čase objavovania internetu potrebujú, aby ste im pomohli naučiť sa, akú hodnotu má schopnosť rozoznávať dobré a zlé.

Našťastie sa môžu internet a mobil použiť i ako výchovný prostriedok. Ak sa vaša dcéra správa dôveryhodne, môžete ich použiť ako odmenu a dať jej v tejto oblasti väčšiu slobodu. Ak sa tak nespráva, môžete jej prístup k nim obmedziť. Nakoľko sú vzťahy v jej živote dôležité, tieto dva prostriedky komunikácie vám dávajú do rúk veľkú moc. Je vhodné vytvoriť čo najviac príležitostí v kruhu rodiny a naplniť čas spoločnými aktivitami, aby sa tieto prostriedky odložili bokom.

Adriana Lazorová

(Spracované podľa knihy M. Trevathanová, S. Goffová –
 Výchova dievčat).

Založené 1999

fotobjektívom

Jasličková pobožnosť

Snímky: P. Lazor

Vydáva Rímskokatolícky farský úrad Markušovce pre farnosť Markušovce a filiálky Teplička, Pod Teplička a Lieskovany. Zodpovedná redaktorka: Mgr. Monika Hodníčková. Redaktori: Mgr. Adriana Lazorová, Peter Lazor, a externisti. Sadzba a grafická úprava: Ing. Peter Hamrák. Technické spracovanie: Tlačiareň Kežmarok. Jazyková úprava: Mgr. Barbora Klučárová. Odborný konzultant: Mgr. Ondrej Švančara. Imprimatur: Prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup, BÚ 16. 2. 1999, č. prot. 113/99. Registrované OÚ, odbor školstva a kultúry v Spišskej Novej Vsi, reg. č. 2/99. Náklad 1000 kusov. Adresa redakcie: Rím. kat. farský úrad, Michalská 52, 053 21 Markušovce. Nepredajné. E-mail: info@pokojadobro.sk. <http://www.pokojadobro.sk>. Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

www.pokojadobro.sk